

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939, Latvija, tālr. +371 67221848, e-pasts neplp@neplp.lv, www.neplp.lv

Rīgā, 2025. gada 9. janvārī

LĒMUMS Nr. 5/1-2 (18012000001624-2)

*Par lietvedības izbeigšanu un aizrādījuma izteikšanu
administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 18012000001624*

Izskatot 2024. gada 7. novembrī uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 24. panta devītās un desmitās daļu pārkāpšanu, tādejādi, iespējams, izdarot EPLL 80. panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa akciju sabiedrības “TV LATVIJA”, reģ. Nr. 40003892235, darbībā, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk arī – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Ieva Kalderauska, Padomes locekle Ilva Milzarāja un Padomes loceklis Andis Plakans, attālināti piedaloties akciju sabiedrības “TV LATVIJA” pārstāvjiem,

k o n s t a t ē :

[1] Padome ir veikusi elektroniskā plašsaziņas līdzekļa akciju sabiedrības “TV LATVIJA” (turpmāk – TV LATVIJA) programmas TV 24 monitoringu, pārbaudot raidījuma “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” programmas ierakstu par laika periodu no 2024. gada 28. oktobra plkst. 19.03.32 līdz 19.52.48 un 2024. gada 29. oktobra plkst. 08.33.11 līdz 09.22.25 atbilstību nozari regulējošo normatīvo aktu prasībām.

[2] Padomes locekļi ir iepazinušies ar Padomes Monitoringa departamenta 2024. gada 5. novembra pārbaudes ziņojumu Nr. P/2024/147/6-4, kurā tika konstatēts turpmāk norādītais.

[2.1] Programmas TV 24 raidījuma “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” pirmreizējā izplatīšana veikta 2024. gada 28. oktobrī laika posmā no plkst. 19.03.32 līdz 19.52.48, savukārt konkrētā raidījuma atkārtojums izplatīts 2024. gada 29. oktobrī no plkst. 08.33.11 līdz 09.22.25.

[2.2] Minētajā raidījumā plkst. 19.45.22 sākas sižets, kurā tiek demonstrēts videoieraksts, kur redzams kāds Krievijas Federācijas karavīrs, kurš veic pašnāvību, iešaujot sev ar lodi divas reizes galvas rajonā. Sižetā, sākot no plkst. 19.45.22 līdz 19.46.08, nesniedzot akustisku brīdinājuma signālu, un bez speciāli atzīmēta vizuāla simbola, kas brīdina, ka turpmāk attēlotie fragmenti var saturēt auditorijai nepatīkamu saturu, video formātā tiek demonstrēts karavīra pašnāvības mēģinājums un pati pašnāvība, kur skaidri detaļās ir saskatāma karavīra seja un asinis, kā arī šāvienis galvā un tā sekas, vienlaikus raidījuma vadītājs un raidījuma viesis mutiski komentē karavīra darbības.

[2.3.] Raidījumā, sākot no plkst. 19.49.24 līdz 19.50.08, nesniedzot akustisku brīdinājuma signālu, un bez speciāli atzīmēta vizuāla simbola, kas brīdina, ka turpmāk attēlotie

fragmenti var saturēt auditorijai nepatīkamu saturu, video formātā tiek demonstrēts, kā no armijas iznīcinātāja tiek nomests drons un tiek izmesta sprāgstviela, kas eksplodē uz pļavā guļoša karavīra. Fragmentā redzams, kā sprāgstviela eksplodē, izraisot karavīra galvas asiņošanu un ķermeņa šoku, tam fragmentāri raustoties.

[2.4] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24. panta devītā daļa noteic: *“Laikā no pulksten 7.00 līdz 22.00 aizliegts izplatīt audio un audiovizuālus darbus, kuros atainota fiziska vai psiholoģiska vardarbība, ietvertas asiņainas vai šausmu ainas, ar narkotiku lietošanu un seksuālām darbībām saistītas ainas vai kuros lietoti rupji vai nepieklājīgi izteicieni.”* Ievērojot to, ka TV LATVIJA programmā TV 24 raidījuma “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” pirmreizējā izplatīšana veikta 2024. gada 28. oktobrī no plkst. 19.03.32 līdz 19.52.48, savukārt konkrētā raidījuma atkārtojums izplatīts 2024. gada 29. oktobrī no plkst. 08.33.11 līdz 09.22.25, un abos raidījuma izplatīšanas gadījumos raidījumā ir ietvertas asiņainas un šausmu ainas, proti, cilvēka pašnāvības mēģinājums, pašnāvība un cilvēka nogalināšana, secināms, ka TV LATVIJA nav izpildījusi likumā noteikto aizliegumu elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim laikā no plkst. 7.00 līdz 22.00 izplatīt audio un audiovizuālus darbus, kuros atainota fiziska vai psiholoģiska vardarbība, ietvertas asiņainas vai šausmu ainas.

[2.5] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24. panta desmitā daļa noteic: *“Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis neizplata tāda satura audio un audiovizuālas programmas vai pakalpojumus pēc pieprasījuma, kuri var kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai un tikumiskajai attīstībai, izņemot gadījumus, kad tiem ir izraudzīts cits, nevis šā panta devītajā daļā minētais raidlaiks vai kad elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina ierobežotas piekļuves kontroli. Pirms šādiem audiovizuāliem darbiem jānodod akustisks brīdinājuma signāls, un tiem jābūt speciāli atzīmētiem ar vizuālu simbolu, kas raksturo elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pakalpojuma satura iespējami kaitīgo būtību.”* Ievērojot to, ka TV LATVIJA programmā TV 24 raidījuma “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” izplatīšanā ietvertas asiņainas un šausmu ainas, proti, cilvēka pašnāvības mēģinājums, pašnāvība un cilvēka nogalināšana, pirms tam nesniedzot akustisku brīdinājuma signālu, un bez speciāli atzīmēta vizuāla simbola, kas brīdina, ka turpmāk attēlotie fragmenti var saturēt auditorijai nepatīkamu saturu, secināms, ka TV LATVIJA nav izpildījusi likumā noteikto prasību, pirms šādiem audiovizuāliem darbiem dot akustisku brīdinājuma signālu, ar speciāli atzīmētu vizuālu simbolu, kas raksturo elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pakalpojuma satura iespējami kaitīgo būtību.

[3] Padome ir informējusi TV LATVIJA, ka 2024. gada 7. novembrī tika pieņemts lēmums uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu lietā Nr. 18012000001624 par iespējamo EPLL 80. panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa TV LATVIJA darbībā 2024. gada 28. un 29. oktobrī izplatītā raidījuma “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” sižetā un vienlaikus lūdza TV LATVIJA izvērtēt Padomes konstatēto un sniegt paskaidrojumus minētajā lietā līdz 2024. gada 26. novembrim.

[4] 2024. gada 26. novembrī Padome saņēma TV LATVIJA paskaidrojumus, kuros TV LATVIJA radušos situāciju argumentē šādi:

[4.1] TV LATVIJA programma TV 24 raidījumu “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” bez pārtraukuma izplata jau gandrīz trīs gadus. Raidījuma mērķis ir informēt Latvijas iedzīvotājus par Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā gaitu, uzbrukuma attīstību, bruņoto spēku kustību, zaudējumiem, sekām un ietekmi uz Ukrainas, Latvijas, Eiropas un visas pasaules

politiku un ekonomiku. Raidījuma laikā tiek vākti ziedojumi Ukrainas armijas un civiliedzīvotāju vajadzībām, kā rezultātā bija iespēja iegādāties dronus, nepieciešamo tehniku un aizsarglīdzekļus. Raidījums ir interaktīvs, tā laikā skatītājiem ir iespēja uzdot jautājums, tie liecina par skatītāju interesi par saturu un aktīvu iesaistīšanos.

[4.2] Raidījumā ir izvietoti brīdinājuma uzraksti, kas vairakkārt tiek atkārtoti raidījuma laikā. Arī konkrēti minētajā raidījumā 2024. gada 28. oktobrī bija ievietoti pieci šādi brīdinājumi. Brīdinājumi ir redzami arī raidījuma atkārtojumā 2024. gada 29. oktobrī un vietnē *XTV.LV*, kur tas pieejams pastāvīgi, jebkurā laikā.

[4.3] Gadu gaitā raidījumam ir izveidojies savs skatītāju un sekotāju loks, kas būtiski nav mainījies kopš raidījuma pirmā ētera, un saskaņā ar *Kantar Latvija* oficiāliem datiem tie ir sekojoši: vecums grupās: 4 līdz 17 gadi – 0 %; 18 + gadi – 100 %. Kopā oktobrī raidījumu noskatījās 169 000 Latvijas iedzīvotāju. TV LATVIJA uzsver, ka, kā redzams no šiem datiem, bērni nav raidījuma auditorija, kaut arī tas ir pieejams laika posmā līdz plkst. 22.00.

[4.4] Raidījuma autors un producers, arī visbiežāk raidījuma otrais vadītājs, ir Nacionālo bruņoto spēku majors, Latvijas Republikas Zemessardzes štāba virsnieks */persona A./*, kas ir atbildīgs par informācijas un audiovizuālo materiālu atlasīšanu no dažādiem avotiem, tai skaitā arī publiski brīvi pieejamiem. Raidījuma 2024. gada 29. oktobrī vadītājs bija Pulkvežleitnants */persona B./*, LR Zemessardzes štāba Apgādes pārvaldes priekšnieks, kas arī liecina par izvēlētas informācijas nepieciešamību, ticamību un aktualitāti. TV LATVIJA pieprasījusi majora */personas A./* paskaidrojumu par 2024. gada 28. oktobra raidījumu.

[4.5.] */persona A./* savos paskaidrojumos norāda, ka raidījuma unikalitāte ir tā, ka tajā tiek parādīta reālā situācija, kāda ir Ukrainas frontē. Tam par pamatu ir videomateriāli, kas ir ņemti no atklātiem informācijas avotiem, kas 24 stundas ir pieejami jebkurai auditorijai bez ierobežojuma un cenzūras. Raidījuma veidotāju uzdevums, kā unikālam kara raidījumam, ir nodot skatītājiem patieso kara realitāti, kura nereti ir ļoti skarba, patiesa un ikdienas iedzīvotājiem nepieņemama, un tā dod nesamākslotu, necenzētu un reālistisku skatījumu uz notikumiem. Veicot šīs informatīvās operācijas, ar TV palīdzību, tiek kaut nedaudz sniegts būtisks atbalsts Ukrainai, atspoguļojot šos patiesos notikumus. Raidījumam aktīvi seko līdzī arī Krievijas izlūkošanas dienestu aģentūra un to pārstāvji ne tikai Latvijā un Baltijā, bet arī Krievijā. Kopš raidījums tiek demonstrēts ir vērojamas pazīmes, ka prokrieviski noskaņotie Latvijas iedzīvotāji ir mainījuši savu attieksmi pret valsti, kurā viņi dzīvo. Tāpat ir novērots, ka šo informatīvo operāciju rezultātā, Krievijas agresijas izvērstajā rezultātā, pret TV 24 vēršas prokrieviski elementi un tas ir rādītājs, ka raidījums sasniedz rezultātus, kas vērsti uz noskaņojuma maiņu.

[4.6.] TV LATVIJA norāda, ka laikmetā, kad visu vecuma auditorijai 24/7 ir pieejama jebkāda veida informācija, satura ierobežošana raidorganizācijām kļūst par maz efektīvu līdzekli. Vienlaikus TV LATVIJA lūdz Padomi sniegt detalizētāku EPLL 24. punkta desmitās daļas skaidrojumu.

[4.7] Paskaidrojumu nobeigumā TV LATVIJA vērs Padomes uzmanību, ka raidījumā šobrīd ir iekļauts vizuāls brīdinājums – titrs, kas papildināts ar diktora uzrunu (titra atskaņošanu).

[5] 2024. gada 14. decembrī Padome nosūtīja TV LATVIJA vēstuli, kurā informēja, ka 2025. gada 9. janvārī Padomes sēdē tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 18012000001624 par iespējamo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 80. panta pirmajā

daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa TV LATVIJA darbībā. Vienlaikus Padome informēja, ka Padomes sēde 2025. gada 9. janvārī plkst. 10.30 notiks attālināti, izmantojot programmu *MS Teams*. Ievērojot minēto, Padome aicināja TV LATVIJA informēt Padomi par kontaktpersonu, kura attālināti piedalīsies Padomes sēdē. Vienlaikus Padome informēja, ka atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 135. pantam, lieta var tikt izskatīta arī bez TV LATVIJA pārstāvja klātbūtnes.

[6] 2024. gada 16. decembrī Padome saņēma TV LATVIJA informāciju, kurā norādīts, ka administratīvā pārkāpuma lietas Nr. 18012000001624 izskatīšanā, kas notiks Padomes 2025. gada 9. janvāra sēdē, piedalīsies TV LATVIJA valdes loceklis */persona C./* un administratīvā direktore */persona D./*.

[7] Lietas izskatīšanas laikā TV LATVIJA pārstāvji uzturēja iepriekš rakstiskajos paskaidrojumos norādīto pozīciju, vainu neatzīst. Tāpat TV LATVIJA pārstāvji sniedza atbildes uz Padomes uzdotajiem jautājumiem.

Ievērojot minēto, Padome

secina:

[8] EPLL 24. panta pirmā daļa noteic: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir brīvi un neatkarīgi programmu un raidījumu veidošanā un izplatīšanā, kā arī savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos neierobežo Latvijas Republikas Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši starptautiskie līgumi.”* Saskaņā ar minēto tiesību normu Padomei nav tiesību iejaukties elektroniskā plašsaziņas līdzekļa redakcionālajā darbībā, programmu un raidījumu veidošanā, kamēr vien elektroniskais plašsaziņas līdzeklis darbojas likuma ietvaros.

[9] EPLL 24. panta devītā daļa noteic: *“Laikā no pulksten 7.00 līdz 22.00 aizliegts izplatīt audio un audiovizuālus darbus, kuros atainota fiziska vai psiholoģiska vardarbība, ietvertas asiņainas vai šausmu ainas, ar narkotiku lietošanu un seksuālām darbībām saistītas ainas vai kuros lietoti rupji vai nepieklājīgi izteicieni.”* Savukārt šā paša panta desmitā daļa noteic: *“Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis neizplata tāda satura audio un audiovizuālas programmas vai pakalpojumus pēc pieprasījuma, kuri var kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai un tikumiskajai attīstībai, izņemot gadījumus, kad tiem ir izraudzīts cits, nevis šā panta devītajā daļā minētais raidlaiks vai kad elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina ierobežotas piekļuves kontroli. Pirms šādiem audiovizuāliem darbiem jādod akustisks brīdinājuma signāls, un tiem jābūt speciāli atzīmētiem ar vizuālu simbolu, kas raksturo elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pakalpojuma satura iespējami kaitīgo būtību.”*

[10] TV LATVIJA savos paskaidrojumos norāda, ka programmas TV 24 raidījumā “Aktuālais par karadarbību Ukrainā” šobrīd ir iekļauts vizuāls brīdinājums – titrs, kas papildināts, ar diktora uzrunu (titra atskaņošanu).

Padome, pārbaudījusi TV LATVIJA sniegto informāciju, ir konstatējusi, ka programmā TV 24 raidījumā “Aktuālais par karadarbību Ukrainā”, sākot ar 2024. gada 13. novembri, raidījuma sākumā, kā arī pēc reklāmas pauzes, pa visu ekrānu tiek attēlots uzraksts ar tekstu “TV 24 BRĪDINA. RAIDĪJUMA LAIKĀ VAR TIKT RĀDĪTI NEPATĪKAMI SKATI”, papildus konkrētais uzraksts tiek arī atskaņots audio formātā.

[11] Ievērojot minēto, secināms, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis TV LATVIJA ir pārkāpis EPLL 80. panta pirmo daļu, tādējādi izdarot EPLL 24. panta devītās un desmitās daļas paredzēto administratīvo pārkāpumu. EPLL 80. panta pirmā daļa noteic, ka: *“Par šajā likumā noteikto aizliegumu un ierobežojumu pārkāpšanu vai pienākumu neievērošanu attiecībā uz elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu veidošanu vai pakalpojumu sniegšanu pēc pieprasījuma piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz divtūkstoš naudas soda vienībām.”*

[12] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL) 132. pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai to izdarījusi pie atbildības saucamā persona, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Pamatojoties uz AAL 11. panta pirmajā daļā noteikto, ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Šajā gadījumā amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa, ja to atzīst par lietderīgu, izsaka personai aizrādījumu. Aizrādījums nerada tiesiskas sekas. Padome norāda, ka AAL 11. panta pirmās daļas regulējumā ietvertas iestādes tiesības, bet ne pienākums administratīvo pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu.

Padome, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos materiālus savstarpējā kontekstā, norāda, ka TV LATVIJA izdarītais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, jo tas nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu. Padome secina, ka konkrētā raidījuma būtība un raksturs paredz dažāda veida audio un audiovizuālu materiālu demonstrēšanu, tostarp atspoguļojot notikumus aktīvās karadarbības zonās, turklāt TV LATVIJA ir mainījusi savu līdzšinējo praksi, raidījuma izplatīšanas laikā šobrīd izvietojot vizuālu un mutisku brīdinājumu, kas raksturo elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pakalpojuma satura iespējami kaitīgo ietekmi.

AAL 11. panta pirmā daļa paredz iestādes tiesības izteikt personai aizrādījumu. Konkrētajā gadījumā, Padome, vērtējot lietas faktiskos apstākļus to savstarpējā sakarībā, uzskata, ka ir lietderīgi TV LATVIJA izteikt aizrādījumu par TV LATVIJA darbībā konstatēto, bet administratīvā pārkāpuma procesu izbeigt.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 11. panta pirmo daļu, Padome

nolemj:

- 1. Izbeigt lietvedību un izteikt akciju sabiedrībai “TV LATVIJA” aizrādījumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 18012000001624.**
- 2. Pieņemto lēmumu paziņot akciju sabiedrībai “TV LATVIJA”.**

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 166. panta pirmo un otro daļu, kā arī 168. panta pirmo daļu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, šo lēmumu desmit darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tās juridiskās adreses, iesniedzot sūdzību Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU*